

Dyk ned i det vi ikke plejer at nå... :-)

Inspiration til at styre den dansksproglige udvikling hos flersprogede børn i SFO

I alle sammenhænge kan vi som professionelle tilrettelægge hverdagen og dens aktiviteter, så flersprogede børn får bedre deltagelsesmuligheder. Vi kan sørge for, at det sprog barnet skal bruge, er tilgængeligt, og vi kan skabe omgivelser, som inviterer til at lære sprog – bl.a. gennem billeder, højtlesning, samtaler og lege. SFOen kan i høj grad gøre en forskel for de flersprogede børns muligheder for at lære dansk. Herunder følger links til artikler og hjemmesider med både baggrundsviden og konkrete idéer.

Kontakt Videncenter for sprog og læsning hvis I ønsker at arbejde videre med en eller flere af nedenstående overskrifter.

Styrk sproget i hverdagen

I. Baggrundsviden om flersprogede børn

Firmaet Sprogklar tilbyder gratis online-undervisning vedr. flersprogede børn de næste 14 dage – et virkelig godt tilbud! [Find modulet om flersprogethed her](#). Modulet indeholder masser af gode refleksionsspørgsmål, som f.eks. kan bruges på personalemøder efterfølgende.

II. Overgang – den sproglige overgang fra dagtilbud til skole

Alle flersprogede børn bliver i deres børnehavetid fulgt af en tosprogsvejleder fra Videncenter for sprog og læsning. For alle børnene bliver der før skolestart lavet en sprogvurdering og en sproghandleplan, og en række gode råd til den videre indsats følger med barnet i skole. Spørg jeres børnehaveklasseleder eller skolens ressourceperson for tosprogede elever hvad de kendetegner de sproglige behov hos jeres tosprogede elever.

Se i øvrigt [denne film om den sproglige overgang fra dagtilbud til skole](#) – er der kendte bøger, arbejdsformer eller lignende, der helt konkret kan styrke de flersprogede børns muligheder for let at træde ind i den nye sammenhæng og bygge videre på eksisterende sproglige kompetencer? Læs også VIAs nye artikler om sproglig overgang, den ene er vedhæftet som pdf (fra tidsskriftet 0-14, 4/2019), den anden kan findes i [tidsskriftet Skolestart, nr. 6 2019](#)

Læs evt. mere om overgange på emu her:

<https://emu.dk/grundskole/sfo-og-fritidsinstitutioner/overgange-og-skift>

Gør en forskel
VIA University College

III. Overgang – fra skoledag til eftermiddag i SFOen

Hjælp børnene til at få overblik over og komme i gang med dagens aktiviteter; også dem man selv kan vælge. Eksempelvis med en tavle, hvor aktiviteten er visualiseret, eller hvor der er et billede af den voksne, man kan spørge om hjælp til at komme i gang. Hvis man er i gang med at lære dansk har man måske ikke det sprog, der skal til for at komme ind i legen, eller man kender måske ikke den aktivitet, som andre børn bare selv går i gang med.

IV. Hverdagens samtaler

For at lære et sprog skal man bruge det. Hverdagens samtaler med voksne er helt uundværlige, hvis et barn kontinuerligt skal udvikle sit sprog. Prøv at holde samtalen i gang ud over 'spørgsmål-svar-afrunding'; når man taler sammen i lidt længere tid og fx taler om oplevelser, meninger eller ords betydning, bliver samtalen sprogudviklende. [Læs mere her](#)

V. Dialogisk læsning i SFOen

Børn med flere sprog kan særligt være udfordrede ift. deres ordforråd på dansk. Læsning med små grupper af børn er en af de meget virkningsfulde veje til at understøtte udviklingen af et rigt og nuanceret ordforråd. Se foldere med konkrete forslag til læsning af en række bøger her: [Bogfoldere til de 5-6-årige](#)

VI. Tidlig (bi)literacy

Udvikling af kendskabet til skriftsproget og dets anvendelse har stort fokus i de første skoleår. Spørg personalet i indskolingen hvordan de arbejder, og om I f.eks. kan understøtte elevernes kendskab til bogstaverne og deres lyde. Det er også en fordel at opfordre børnene til at legeskrive og børnestave i hverdagens aktiviteter. De flersprogede elever har sandsynligvis også erfaringer med skriftsproget på deres modersmål. Tal om alt det børnene skriver, f.eks. også når børn har kendskab til bogstaver fra forskellige alfabeter. [Læs mere om tidlig literacy her](#) og [her](#)

VII. Links – inspiration til sproglege og aktiviteter

[Idekatalog til et aktivt samarbejde om sprog ved skolestart](#)
[Inspiration til sproglege](#)
[Ideer til tematiske sprogforløb og sproglege](#)

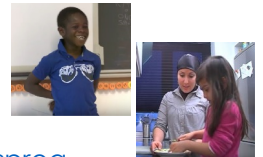

Forældrene spiller en afgørende forskel for barnets sprog, også på dansk. Forældrene skal have indsigt i hvad der foregår i SFOen for at kunne tale videre med barnet om det i hjemmet. Og så skal forældrene vide hvor værdifuldt det er for barnets danske sprog, at modersmålet konstant vokser og udvikler sig, når forældrene taler med barnet.

Samarbejde med flersprogede forældre om sprog

- VIII. Herunder er links til to film om hvordan forældre kan støtte deres børns dansksproglige udvikling. Brug dem som baggrundsviden eller se dem sammen med forældrene til et forældremøde.

[Sprog er en gave fra mor og far](#)
[Tal sproget frem](#)

- IX. [Film om at gå i børnehaveklasse og SFO i Danmark, oversat til 9 sprog](#)

